

„Uljanikovi” stodeset godina postojanja i razvoja

»Uljanik« se afirmirao u zemlji i inozemstvu. Tri osnovne djelatnosti: brodogradnja, motorogradnja i izrada brodske elektro-opreme. Prošlogodišnji bruto produkt 42 milijarde starih dinara. Konstantna briga za povećanu proizvodnost, proširenje reprodukcije i čovjek u prvi plan.

Brodogradilište i tvornica dizel motora »Uljanik« iz Pule, koji je svoje ime dobio po otočiću Uljaniku, slavi ove godine 110 godina postojanja. Dovoljno je reći da je ovo poduzeće smješteno u blizini drevne Arene, za vrijeme svog postojanja promijenilo nekoliko gospodara (Austrijance, Talijane, Nijemce, Engleze) i da je tek sada doživjelo svoj procvat, pa da bude jasno kakva je bila politika okupatora, a i kakva mu je bila povijest.

No, okrenimo radije lice današnjem »Uljaniku« i njegovim radnicima. U ovom je poduzeću zaposleno nešto malo više od 5 hiljada radnika i oni će svojim radom ostvariti u ovoj godini bruto produkt od oko 50 milijardi starih dinara, a to je u odnosu na 1964. godinu za oko 20 milijardi dinara više. Dakako da se u tom opsegu povećala i proizvodnja. U 1964. godini »Uljanik« je isporučio 4 broda, u 1965. 8 brodova i u ovoj godini će isporučiti 7 brodova. Kad smo već

kod brodogradevne djelatnosti spomenimo i to da ovo poduzeće 80% svojih proizvoda gradi za inozemstvo.

Kod dizel motorne proizvodnje situacija je slična u pogledu porasta proizvodnje. U 1964. godini izgrađena je 91.000 konjskih snaga, u 1965. 115.000 KS i u 1966. godini bit će proizvedeno 141.000 KS. »Uljanik« je u svega deset godina postojanja ove dopunske proizvodnje postao najveća tvornica brodskih dizel motora na Balkanu i uspio je do sada proizvesti više od pola milijuna KS. Da su u tom pogledu premašena i najoptimističnija planiranja svjedoči činjenica da je 1959. godine planirano da će se u 1966. godini proizvesti 75.000 KS, a za I polugodište ove godine ta je brojka znatno premašena. Naime, za prvih 6 mjeseci ove godine »Uljanik« je proizveo 7 motora od 12.000 KS, što iznosi 84.000 KS.

Teča »Uljanikova« djelatnost je brodska elektro-oprema. Istina, ovdje ne možemo govoriti o velikoj brojčano povećanoj proizvodnji, a zato je ovaj odjel uspio usvojiti nove

Pogled na brodogradevni dio »Uljanika«

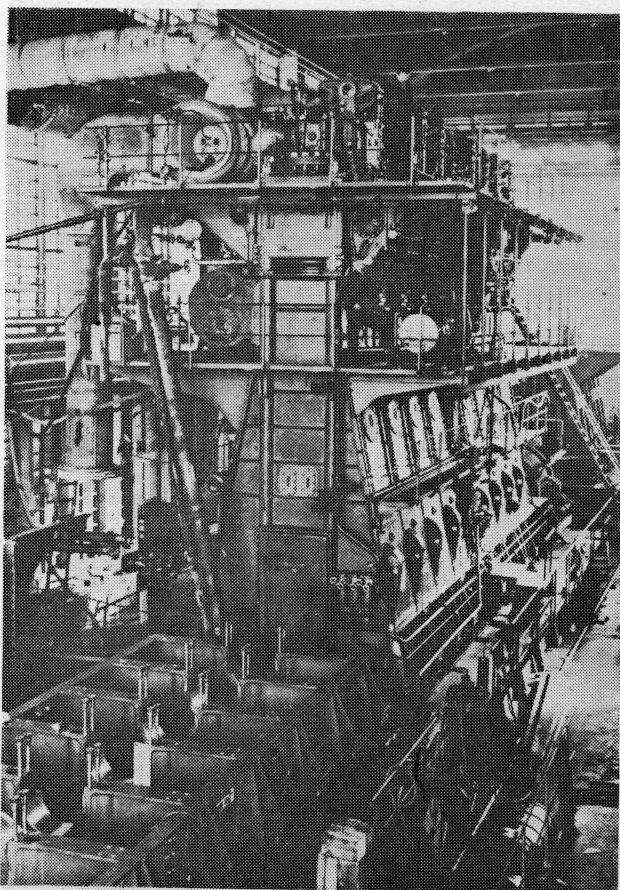
proizvode brodske opreme po vlastitoj konstrukciji, što također predstavlja veliki uspjeh. Potrebno je reći da su ti proizvodi prvorazredne kvalitete, što su pokazala ispitivanja, a potvrdila praksa. Spomenimo ih: 6 tipova agregata za zavarivanje, 8 tipova elektro-motora za brodska vitla, brodske rasklopne uređaje, brodske generatore i rasvjetne agregate.

Četvrta »Uljanikova« djelatnost su remont i koji se obavljaju u dva suha doka.

Dakle, možemo reći s pravom da se proizvodnja u »Uljaniku« specijalno u posljednje dvije godine, a tu je obuhvaćena i privredna reforma, znatno povećala. Normalno je da je uz povećanu proizvodnju bila povećana i proizvodnost, tim više što broj radnika nije rastao u odnosu na 1964. go-

Drugi samački hotel za samce kapaciteta 100 soba — potvrda je brige za radne ljude koja se vodi u »Uljaniku«

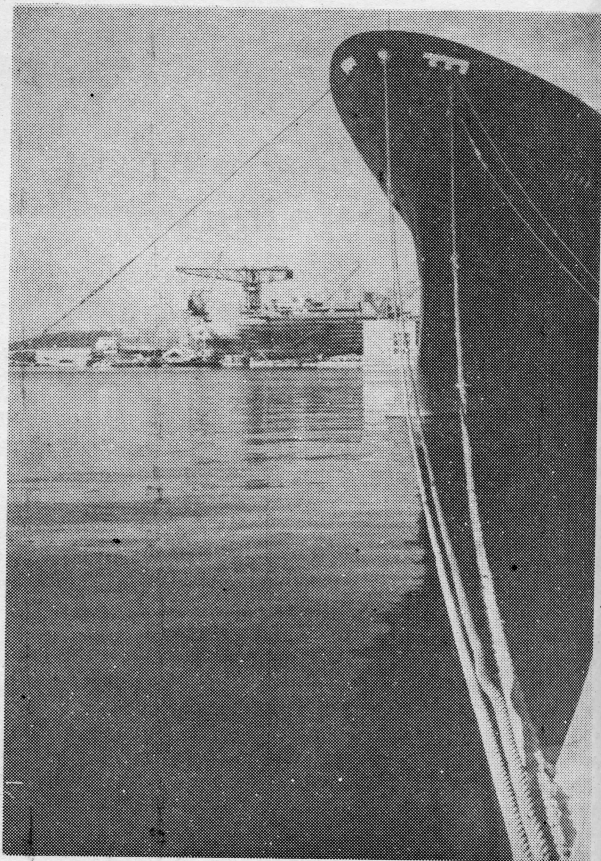
Ispitivanje broskog dizel motora od 12.000 KS na montažnom stolu u tvornici brodskih motora u »Uljaniku«

dinu, dapače, imao je tendenciju padanja. Da je to tako, pokazat će nam i ovaj primjer.

Na prvom iz serije od 10 brodova za Sovjetski Savez utrošeno je milijun i 162 hiljade efektivnih sati izrade. U taj broj uračunati su sati izrade za motor, kooperanti i konstruktori. Na sedmom brodu situacija je ovakova: ukupno utrošeno 599.000 efektivnih sati. Dakle dvostruko manje s istim brojem ljudi. Neminovno je, da je do smanjena došlo zbog utjecaja serije, ali isto tako utjecaj imaju stabilnost norme (norme se više ne »režu«) i izvršene reorganizacione mjere, kojih je bilo više. (Prostor nam ne dozvoljava da i o tome govorimo šire). Spomenimo i to, da je prekovremeni rad ukinut osim izuzetnih slučajeva, kao što su porinuće, primopredaja itd.

Ovakav proizvodni uspjeh odrazio se i na standard radnog čovjeka. U prvom redu osobni dohoci su osjetno povećani. Tako je prosjek u 1964. bio: 60.000 dinara u 1965. 83.000 dinara, a 1966. za I polugodište 91.000 starih dinara. Dok se prosječno u prošlim godinama gradilo oko stotinu stanova, ove godine se predviđa izgraditi 180 stanova. U privredne investicije ove godine uložiti će se oko 2 milijarde itd.

Sve ovo što smo do sada rekli i ono što iz objektivnih razloga nismo, govori jasno kojim putem je ovo, po brutto produktu najveće jugoslavensko brodogradilište pošlo. Ogluđenost radnog kolektiva da brže, bolje i jeftinije proizvodi, jasna je isto tako kao i postignuti rezultati. Privredna reforma, mogli bismo reći, počela se u ovom kolektivu provoditi i prije njenog službenog proklamiranja. Pa ipak ne ostaje se na tome. Traže se novi oblici i nova rješenja, kako bi izlaz na svjetsko tržište bio što povoljniji i što spremniji. Jedan od tih novih oblika je svakako i udruživanje jugoslavenske brodogradnje. No, bez obzira na to ostaje dosta toga što je potrebno riješiti u vlastitoj kući i na tome se intenzivno radi. Trenutačno je najaktuelniji problem raspodjele na nivou radnih jedinica, a na kome se već više od godinu dana radi intenzivno. Rješenjem ovog problema, sprovađanjem reorganizacionih mjera i odlučnošću kolektiva da se što spremnije hvata u koštac sa stranom konkurencijom, predstavlja trenutno preokupaciju ovog kolektiva.

Pogled na otok Uljanik gdje je smješten brodogradevni dio »Uljanikove« proizvodnje